

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА СЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТИ: I. За България: За всички абонати църковен вестник, свещеници, учители, частни лица и др. — 10 лева (платими на два пжти); за 6 месеца — 50 лева (платими на единъ пжтъ); за 3 месеца — 25 лева (платими на единъ пжтъ); II. За чужбина (абонаментът е само във предплата) — 250 лева. III. Само „Църковен вестник“ — 100 лв. Само „Духовна култура“ — 40 лв. Всичко, касаещо се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомѣстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плащане: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преди гласа на фактитъ. — Д-ръ Кирилъ Марковъ.
2. Правдата. — Н.
3. Отраднo и примѣрно. — Ибр.
4. Християнството и националното възраждане. — Ст. Симеоновъ.
5. Човѣшкото слово и Божието слово въ Библията. — Ст.
6. Едно интересно послание на Кюстендилския митрополитъ Авксентий презъ 1853 година. — Владимиръ А. Карамановъ.
7. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
8. Бележки и отзиви.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

Преди гласа на фактитъ.

Преди много години духовнитъ поробители на нашия народъ гледаха на българина и на всичко българско отъ високо и съ убийствено презрение. За тѣхъ българинътъ бѣ простъ, грубъ и невежественъ, а тѣ — поробителитъ — бѣха съ притезанието, че сж просвѣтени, културни носители на духовенъ напредѣкъ и наследници на едно велико културно достойние. Тоя високомѣренъ и убийствено презрителенъ погледъ поразяваше народността самочувство на нѣкои българи, и тѣ считаха за белегъ на достоинство да се приобщатъ къмъ духовния свѣтъ и народността стихия на поробителитъ. Но други българи, а тѣ бѣха истинскитъ, не се поддадоха на силното внушение за малоценността на българския народъ, или поне не останаха докрай подъ очарованието на чуждото високомѣрие. Съ свито отъ болка сърдце тѣ слушаха сравнението, което бѣ правено, за да се изтъкне превъзходството на чуждото и да се притисне съ гордо пренебрежение и насмѣшливо презрение българското. Вдъхновенъ изразъ на тая болка сж незабравимитъ думи на хилендарския проигуменъ отца Паисия: „Но отъ що се ти, неразумне, срамишъ отъ свой родъ и влачишъ се на чужди языкъ? Но са рече: грци — по-мудри и по-политични, а българе са прости и глупави. . .“ Или: . . . „а ти се срамишъ, защо са българе прости и не хитри овчаре и

ораче и оставлашъ свой родъ и языкъ, и хвалишъ чужди языкъ, и влачишъ се на нихенъ обичай!“

Съ сжщата болка реагира винаги здравето българско чувство, колчемъ нѣкои засегне подценително, или още по-зле — съкрушително и подигравателно, нашето, и то предъ лицето на цѣлия български народъ, за да направи възхвала на чуждото. Какво? Да се отвърнемъ ли отъ своето съ смутени сърдца и съ чувство на стидъ? Да повѣрваме ли, че мѣрникътъ на една такава критика наистина е улучилъ целта? Да се поклонимъ ли доземи на чуждото съ раболепно самоунижение и съ признание, че ние наистина сме негоденъ народъ, щомъ и сега, 60 години следъ Освобождението, не сме се издигнали надъ нашата простота, необразованостъ и безкултурностъ? А ако повѣрваме, че българското свещенство е просто, грубо и невежествено, трѣбва да приемемъ, че нашиятъ народъ е негоденъ да създаде нѣщо по-ценно, щомъ тия 60 години не сж му стигнали, за да излѣзе въ църковно отношение отъ стадия на срѣдновѣковието, тъй като нашата Църква е народната въ най-строгия смисълъ на тая дума, а духовенството ни е плътъ отъ плътта и кръвъ отъ кръвта на народа ни. Не е ли така?

Но, безъ да става нужда за щяло и нещяло да се реагира съ вдъхновението на Паисиевото народолюбие, за най-груба неистина трѣбва да считаме твърденето, че нашето свещенство било просто, грубо и невежествено, или пъкъ че било бездейно.

Какво говорятъ фактитъ? Не е речъ за този или онзи фактъ, а за такава съвокупностъ отъ факти, която ще ни позволи да направимъ безпристрастенъ изводъ въ единъ или другъ смисълъ. Единични факти и случаи винаги могатъ да се потърсятъ и намѣрятъ за подкрепа на всѣка теза, дори на най-противоречиви тези. Съ такива доказателства, обаче, си служи само безкритичната мисълъ, за да не докаже предъ будното съзнание въ края на краищата съвсемъ нищо. Когато е дума за свещенството, ние априорно приемаме, че има свещеници прости. Най-обикновената логика ни принуждава априорно да приемаме, че простотия и невежество може да се срѣщне вредомъ. И нѣма да сбъркаме. Тѣй че безъ свѣнъ и колебание допускаме случаи на простотия, грубостъ и невежество въ срѣдата на свещеницитъ, щомъ тия качества не липсватъ и въ срѣди, дето най-малко или никакъ не би било оправдано да се срѣщатъ. Какво, обаче, следва оттукъ? Следва, че никой ра-

зументъ човѣкъ не бива да приписва качества, които отличаватъ отдѣлни лица, на цѣла категория служители. Де ще му излѣзе краятъ, ако речемъ да правимъ обобщения отъ единични случаи и то все въ отрицателенъ смисълъ? Ние никога не бихме си позволили свободата да правимъ такива обобщавания, напр., отъ една случайна и неудачна речъ да произнесемъ общъ сждъ за достоинството на оная висока и авторитетна трибуна, на която сж се качвали и се качватъ толкова голѣми и многоценни хора и отъ която сж били казани толкова прекрасни държавнически и дълбокосмислени речи.

Такива обобщения ни спомнятъ една любопитна, но въ сжщото време и оскърбителна за насъ случка отъ преди време. Чужденецъ нѣкой посетилъ София, направилъ нѣколко снимки на бараки и кжщурки около гарата и въ едно широко разпространено европейско илюстрирано списание ги помѣстилъ като изгледи отъ София. Гледахме ние българитѣ тия снимки съ удивление и страшно се възмущавахме. Та нима това е нашата столица! Какъ тоя чужденецъ не можа да види нѣщо повече отъ баракитѣ и кжщуркитѣ около гарата! И имаше какво да види, могълъ е по-добре да представи нашия престолень градъ предъ неосведомения европейски читателъ, ако да не е била злата воля или лекомислието му. Ние издигнахме единъ прекрасенъ градъ отъ нѣкогашното неугледно ориенталско градче, а пъкъ ето, че господинтъ нѣмалъ очи да види напредъка ни.

Та единични факти и случаи винаги могатъ да се посочатъ за всѣка теза, безъ, разбира се, да се счита, че я доказватъ. Логиката предполага още нѣщо, за да имаме на лице правилно сжждение и да достигнемъ до вѣрно заключение, въ което ще бжде доказателството. Нима въ най-свѣтлата епоха на нашитѣ епични народно-възродителни борби не сме имали неуки, и прости, и груби и невежествени народни пастири? Нима не е имало бездейни свещенослужители, които сж странѣли отъ дѣлото народно, поради риска, съ който то е било свързано? Но кой понесе факела на Възраждането, ако не народнитѣ пастири? Кои бѣха учителитѣ и просвѣтителитѣ, апостолитѣ и благовестницитѣ на народността ни пробуждане, ако не расоносцитѣ? Кои бѣха Паисий Хилендарецтъ, Иларионъ Макариополски, двамата Неофитовци и цѣлата оная сияйна редица отъ великани, що тѣй величествено краси нашето неотколешно минало? Кои бѣха тия, що излѣзоха отъ потаята на монастирскитѣ отшелия, за да поематъ пжтя на страданияето въ вѣрна служба на българското право? Какъвъ сждъ изрече историята? Не прослави ли тя народния пастиръ и не го ли увѣнча съ незалѣзващъ ореолъ?

А имаше и други свещенослужители, които не бѣха дорасли до висотата на подвига и на жертвата и не проумѣваха смисъла на историческото развитие. Но безпристрастниятъ сждъ на историята тѣхъ не привлѣче като свидетели, които да доказватъ ролята на народния пастиръ въ величавата епопея на Възраждането и Освобождението. Историята дори не ги допустна предъ своя сждъ, защото самата тая история бѣ дѣло на народната Църква. Историята не можеше себе си да отрече.

Едва въ по-ново време нѣкой наивници боязливо се опитаха да си послужатъ съ тия отхвърлени свидетели, които биха могли да свидетелствуватъ само противъ себе си, но не и противъ истината за важната роля на народния пастиръ въ

историческото създаване на нашия новъ животъ.

Логиката на историята, види се, е тежка за хора, които не сж свикнали съ историческо мислене и нѣматъ историческо отношение къмъ явленияс въ живота. Защото логиката на историята за насъ трѣбва да бжде историческа логика. Тя не е наморазумтъ на станалото, а трѣбва да бжде сашъ разумъ за разбирање и на това, което сега тава. Не е достатъчно да ти покажатъ въ историческа далечина това, което нѣкога е било, да те водятъ като ученикъ отъ образъ на образъ, отъ събитие на събитие, да ти откриятъ връзката на цѣлия извършенъ процесъ. Добре е, ако можешъ и това да проумѣешъ, но по-важно е, следъ като си го проумѣлъ, да можешъ съ исторически погледъ да обхванешъ настоящето, безъ да се губишъ или да затъвашъ безпомощно и безнадеждно въ случайното и единичното.

Така трѣбва да се разбира и сегашниятъ нашъ църковенъ животъ, нашето днешно мѣсто въ историческия животъ на народа ни, значимостта на Църквата и ролята на народния пастиръ въ тоя животъ. Трѣбва въ историческо измѣрение да се види и оцени приносътъ на Църквата ни въ общитѣ усилия за напредъка на нашия народъ. Сега да се види, а не утре, когато и децата ще бждатъ въ състояние да видятъ, защото ще имъ бжде дадена историческата перспектива. Види ли се сега, ще може да се оцени значението на Църквата, а това е отъ голѣма важностъ за едно полезно държавно строителство. Именно тогава нѣма да се стига до едно отрицателно и оскърбително обобщаване, че нашиятъ народенъ пастиръ билъ простъ, грубъ и невежественъ, следователно, Църквата ни е негодна за своята историческа мисия. Тогава нѣма да се призоваватъ като свидетели отдѣлни лица и да се сочатъ като доказателства единични случаи, чрезъ което, въ най-добрия случай, се проявява наивностъ, но вредна наивностъ. Дори простодушната наивностъ може много пакости да стори, когато се намѣрятъ хора, които да повѣрватъ на нейнитѣ увлѣчения.

Но какво говорятъ фактитѣ?

Д-ръ Кирилъ Марковъ.

Правдата.

Копнежтъ на всѣки народъ, на всѣко малко и голѣмо общество и на всѣки отдѣленъ човѣкъ е копнежъ за правда. Тоя копнежъ е божествено чувство, дълбоко вложено въ душата ни. За осжществяването на правдата се борятъ хората навсѣкжде. За правдата дойде и Христосъ на земята, за да я установи. Тая правда силнитѣ я потѣпкаха, държатъ я окована, но тя е жива, защото е божествена.

Правдата е синтезъ на истина и справедливостъ. Тя е отрицание на насилияето, на лъжата, на измамата. Тя е равенство, свобода, правосдние и знание. Тя е свѣтлината на живота. Хората на мрака нѣматъ нужда отъ правда. Тѣ унищожаватъ всѣка проява на правдата.

Сегашната война е резултатъ на грубо и жестоко потѣпкване на правдата. Нека си припомнимъ годината 1919 год., когато победителитѣ, озлобени и горделиви, най-цинично се подиграха съ правдата, като кжсаха части отъ снагата на българския народъ и ги раздадоха на своитѣ приятели. Никакви доводи не можаха да ги отклонятъ отъ неправдата.

Нека си припомнимъ сжщо така многохиляд-

нитъ потоци отъ български бѣжанци, изгонени отъ роднитъ мѣста въ името не на правдата, а на отмъщението. Да си припомнимъ блокадата, когато германскиятъ, австрийскиятъ, българскиятъ и унгарски народи бѣха оставени отъ гладъ да мратъ.

Който сѣе зло, ще пожъне бури. Неправдата и насието не сж вѣчни. Ноктитъ на тѣхната жестокость скоро се изхавяватъ. Правдата не може да бжде умъртвена. Тя живѣе дори и въ гроба и възкрѣсва. . . Тя може да бжде насилена, окована, но никога не и умъртвена. Правдата е вѣчна, както е вѣченъ и Богъ. Богъ прати Своя единороденъ Синъ, за да възвести правдата, въ която човѣчеството да заживѣе истински животъ.

За всѣко нарушение на божественитъ закони и истини идва възмездие. Законътъ за възмездието е неумолимъ. Възмездието може да закъснѣе, но то идва, когато и да е, неумолимо, за да се излѣе надъ децата на тия, които сж сторили грѣха.

Ако вземемъ да наблюдаваме собствения си животъ, въ ежедневиетъ си постѣпки и действия ще откриемъ, какъ законътъ на възмездието се прилага надъ насъ. Така е и съ народитъ, които сж живѣли не съ правдата, и надъ тѣхъ възмездието слага желѣзната си рѣка.

Сегашната война е рожба на поруганата правда. Божие правосъдие се твори сега. Извършеното насилие надъ народа ще падне. Въ тоя свѣтъ трѣбва да настѣпни по-другъ редъ, трѣбва да се създаде правда, по-голяма справедливость. Така ще заживѣятъ човѣци и народи въ миръ и съгласие.

Германскиятъ народъ вдигна меча, за да възстанови поруганата правда, следъ като изчерпа всички усилия и срѣдства да накара победителитъ къмъ мирно уреждане на сторенитъ неправди. До сега германскиятъ народъ сполучи въ военнитъ си предприятия. Днесъ той слиза на Балкана, за да пази мира и да създаде и тукъ правда, като премахне неправдитъ. Българскиятъ народъ се присѣдини къмъ целитъ на германското воюване — миръ и правда за всички. При така поставенитъ цели нашиятъ народъ, твърде много страдалъ отъ вѣкове за правда, не можеше да не се присѣдини къмъ германския народъ. Историческата сѣдба на българския и германския народи е еднаква и отново ги събра.

Българскиятъ народъ въ тоя исторически часъ прояви голѣма мъдрость. Съ трезвость, безъ чувства, той прие неизбежното за историята си. Безъ омраза къмъ своитъ съседи, или който и да е народъ, той спокойно изчаква събитията, които идатъ. Той вѣрва, че сжщата мъдрость ще иматъ и неговитъ съседи и ще разбератъ, че само съ правдата се уреждатъ истински добри братски отношения.

Ние, най-хуленитъ, запазиме спокойствие. Не се поддадохме на лоши чувства къмъ никой свой съседенъ народъ, дори и сега, когато често сме охулвани и клеветени. Напротивъ, нашиятъ народъ съ чувство на състрадание и любовь преживѣ тѣхнитъ несгоди и нещастия. Това величие на българската душа не може да не изпълни съ радостъ душата ни. То показва едно благородство, то е признакъ, че нашиятъ народъ е възмѣжалъ и надрасналъ много народи. Ние гледаме спокойно и съ вѣра въ бждещето. Не мразимъ, но се надѣваме, че сжщитъ чу ства и благородство ще бждатъ проявени, за да се избѣгне силата на възмездието, което Богъ ще въздаде.

Ние вѣрваме, че никой сега не ще може да се скрие отъ гласа на правдата, която възкрѣсва и

ще бжде коронясана като алфа и омега на живота. Българскиятъ народъ се бори за тая правда цѣлъ вѣкъ. За нея той даде добритъ си синове и на гърци, и на ромѣни, и на сърби. И като даде всичко на тия народи, отъ тѣхъ получи всички оскърбления.

Нека отворимъ духовнитъ си очи и разберемъ сѣда, който се извършва отъ Бога надъ неправдата. Ще разберемъ ясно, че безъ правда животътъ е несигуренъ, непълненъ и рискованъ. Когато и да е, правдата ще възкрѣсне и ще се стовари нейниятъ праведенъ сѣдъ на раменетъ ни. Дори нашитъ деца и внуци не ще могатъ да изплатятъ наказанието. Не може да бжде поругаванъ Богъ непрекъснато. А Богъ е правда. Правдата е истина, справедливость и любовь. Тя е слънце на живота, безъ което нѣма животъ. Да бждемъ мъдри. Нека не забравяме, че утрешниятъ день ще бжде день на новъ, по-пълненъ съ правда животъ. Да сме готови да посрѣщнемъ тоя день.

Мъдростъта като ни учи, че душата въ нещастieto расте и се възвисява, предупреждава ни, че тя и въ радостъта и благополучието не бива да се забравя и възгордѣва, а да бжде на шрекъ и бодря, защото коварниятъ не дреме. Мъдростъта ни учи да творимъ ежечасно правда. Само така ние готвимъ мира и строимъ царството Божие на земята.

Н.

Отраднo и примѣрно.

Отъ две-три седмици родната земя се кръстосва отъ храбритъ бранници на приятелска Германия. Презъ много вѣкове разни воини сж прекосвали полуострова — никога, обаче, нашата земя не е потрѣпвала отъ по-бодри стѣпки и отъ по-смѣлъ ходъ, отколкото тѣзи на нѣмския войникъ, равни на които сж тѣзи на българския воинъ. Всичко въ желанитъ гости е интересно, занимливо, примѣрно и поучително — привлича окото, озадачава разума и заразява волята: и смѣлата стѣпка, и бодриятъ духъ, и веселото лице, и спретнатитъ видъ, и рѣдкото въодушевление, и примѣрниятъ идеализъмъ, и безспирниятъ потокъ, и чудната механизация, и неизчерпаемата динамика, и желѣзната дисциплина, и прекрасната организация — всичко безъ думи красноречиво говори, че имаме армия, народъ и поколѣние, за които пагонътъ е светиня, отечеството — олтаръ, борбата — култъ, войната — свещенодействие, саможертвата — блаженство! Близко две години вече този народъ порази врага си на западъ, сломи го на северъ, прикова го на югъ и го преследва сега на изтокъ. Милionитъ синове на велика Германия кръстосаха почти цѣла Европа; две години вече пребродиха и завладѣха държави и народи; две години вече тѣзи люде сж откъснати отъ домъ, родъ и страна — и при все това не може да се намѣри и види намръщено лице, недоволенъ погледъ, наведена глава и отчаянъ духъ: всичко мисли, мълчи, действува и се надѣва. . .

Всичко това се налага на всѣко българско око и е предметъ на възхищение за всѣко българско сърдце. Има, обаче, и нѣщо друго, което е сжщо така отраднo и примѣрно, макаръ да не се вижда отъ всички и да се оценява отъ малцина. Това е вниманието и почитъта на германския бранникъ къмъ духовнитъ светини на българската земя, които привличатъ окото му, и той ги разглежда съ интересъ и благоговение. Преди день-два, при едно чакане въ княжевската трамвайна спирка, една случка привлече окото ми. Групичка отъ 11 германски войници стоеше

на площадката предъ западнитѣ врата на столичната катедрала „Св Недѣля“. Войниците разглеждаха и се любуваха на църквата отвън; единъ отъ групата се насочи къмъ голѣмитѣ западни затворени врата; даде му се знакъ да влѣзатъ въ храма отъ югъ; групата, безъ команда, се подреди единъ следъ другъ, чинно и благоговѣйно, съ свалени шапки още подъ южния притворъ, влѣзе въ историческата ни светиня. Следъ малко време групата излѣзе — тя лѣкъ бѣ посрещната отъ друга групичка петъ души, които при сжщия редъ, съсрѣдоточване и настроение влѣзоха въ храма: и мило, и отраднo, и примѣрно явление! Въ по-голѣма мѣра и съ още по-голѣмъ интересъ, това явление е система за и около храма-памятникъ „Св. Александъръ Невски“ — достойна гордостъ на страна и племе! Вѣроятно око̀то на германеца се завладява не само отъ позлатенитѣ кубета, не само отъ величието на постройката, не само отъ чудната архитектура — отвън; сигурно сърдцето му се примама отъ пѣстрия мраморъ, отъ скъпото злато и отъ дивната живопись — отъ вжтре; надъ всичко, обаче, трѣбва да поставимъ културата му, духътъ му, вѣрата му, които го насочватъ къмъ светинитѣ на православиѐто и които му доставятъ утеха и мистика въ бурнитѣ и безвестни дни на лютата брань.

Това симпатично явление въ празниченъ день става по-очевидно и привлича вниманието и на обществото. Въ недѣленъ день, като се започне отъ храма-памятникъ „Св. Александъръ Невски“, кждето има най-често и най-много любознателни и вѣрващи посетители — премине се въ останалитѣ централни столични храмове, та се стигне дори и въ църкви отдалечени отъ центъра, все ще се видятъ германски бранници, отъ разни чинове и възрасти, да се отбиватъ въ роднитѣ ни светини, да присжтствуватъ чинно на богослужение въ тѣхъ и да се наслаждаватъ отъ православния култъ. Този фактъ не отбѣгва погледа на обществото — то го вижда, цени и се радва. Тази проява на гоститѣ привлѣче вниманието и на столичната преса, която не закѣснѣ да я отбележи въ след-празничнитѣ си издания, като явление, което предизвиква отрада, буди примѣръ и става доказателство, че и при най-развита техника, и при най-голѣма култура, и при стихийенъ устремъ въ земни разпри, човѣшката душа жадува и търси нѣщо надъ временното, надъ земното, надъ суетното: търси и се успокоява въ свѣрхземното, въ мистичното, въ Божественото!

Такова е отношението на гоститѣ и къмъ българския духовникъ — и той привлича вниманието имъ, но любопитството имъ е възпитано и погледътъ имъ къмъ него е почтителенъ. Тѣ не виждатъ въ него археологически типъ или суевѣренъ призракъ на ориента, нито пѣкъ си позволяватъ гадости и цинизми по неговъ адресъ — както постжпватъ нѣкои люде, почти изъ всички срѣди и възрасти на отечеството ни, лишени отъ Божий образъ, и отъ човѣшко достоинство. И това явление сигурно не е плодъ само на протоколно приличие отъ страна на гоститѣ — и то е въ духа на мирогледа и възпитанието имъ. Отъ писаното следва, че гоститѣ ни въ много отношения сж отрада и примѣръ: не само съ чудната имъ техника, не само съ поразителната имъ организация, не само съ жертвения имъ идеализъмъ — но и съ културата на сърдцето имъ, съ вѣрата на духа имъ, съ възпитанието имъ къмъ светинята!

Ибр.

Християнството и националното възраждане.

Въ недавнашна дописка отъ Франция на „Журналъ де Женевъ“ се разглежда една книга, обнародвана напоследѣкъ, подъ заглавие „Идеитѣ оставатъ“.

Въ тази книга се казва, че е необходимо, щото всѣка нация, която иска да бжде способна за спасителна акция, да възприема нѣколко основни принципи и да остава вѣрна на тѣхъ. Примѣрътъ на френския народъ трѣбва да служи за поука на всички народи, особено въ тия тревожни дни, и следъ погрома, който разори не само материалната култура, но и се отрази върху духовното състояние на нацията. Въ ума на всички френци се яви едно сблѣскване на смжтни идеи, на противоречия и несигурности, които по-скоро внасяха заблуждение, отколкото ржководство.

Тая бележка идва на мѣсто. Въ забърканостъта на умоветѣ нѣкои си казаха, че „принципитѣ“ сж по-скоро спѣнка за ясно виждане, докато, въ сжщностъ, тия принципи управятъ своеволието на личнитѣ възгледи и склонности.

Ако тоя възгледъ е вѣренъ за отдѣлната личностъ, той е още повече вѣренъ за нацията, която не може да се оправи въ хаоса на свѣта, всрѣдъ хиляди засади, ако не се съгласи на нѣколко жизнени идеи.

Въ случая, не се касае да се установи привидно духовно единство, като издигането на едно държавно православие, и да се преследватъ всички личности, които не се съобразяватъ съ това гледище. Не става дума за такава свобода, а за пълна духовна и морална анархия въ обществото.

Изборътъ на духовнитѣ принципи важи толкова, колкото и сжществуването имъ.

Има и разрушителни принципи, които заблуждаватъ личноститѣ и обществото. Тѣ сж опасни. И по-добре е да нѣмаме никакви принципи, отколкото да се ржководимъ отъ погрѣшни принципи.

И авторътъ на книгата непоколебимо заявява, че спасението на страната и на Европа ще дойде отъ връщането къмъ основнитѣ християнски истини.

Единствено християнството изясни и обедини ума въ грѣцко-латинската култура и създаде цель въ сжществуването на отдѣлната личностъ: единъ Богъ, едно човѣчество, една всеобща етика.

Европа страда отъ изоставянето на християнството. Настжпилъ е часътъ да се обединятъ усилията на всички християни, които изповѣдватъ едни и сжщи истини.

По-нататкъ, авторътъ се пита — какво е състоянието на християнството въ Франция. Той намира, че тоя въпросъ е отъ сжщественно значение, защото спасението на страната зависи отъ усвояването на сжщественитѣ принципи на християнството, както спасението на свѣта идва отъ връщането къмъ законитѣ на културата.

Два факта сж на лице и изглеждатъ сигурни. Отъ една страна, християнството се проявява въ Франция чрезъ едно възраждане на всичко, което е най-издигнато въ най-жизненитѣ части на нацията, и насочва погледи къмъ старото огнище на националната култура — семейното огнище, гдето блести въ мрака на ужаснитѣ времена единствениятъ пламъкъ, който е истински живъ.

Отъ друга страна, безспорно е, че всрѣдъ маситѣ се забелязва известно отклонение отъ християн-

ството. Тълпитѣ живѣятъ въ известно езичество. Порочниятъ режимъ въ страната насърчава назадничеството и прокарва гледището си чрезъ училището. Свѣтското учение не осигурява независимия и безпристрастенъ духъ въ училищата, а насочва ударитѣ си срещу християнството.

Все пакъ, ако се погледне по-общо, ще се забележи, че въ страната съществува известна основа на християнството. И не може да бжде другояче въ една страна, която е живѣла цѣли вѣкове въ християнство, която е строила катедрали и е дала на свѣта нѣколко отъ най-големитѣ светии и дълбоко религиозни личности, и най-после, се е жертвувала, по нѣкога неблагоприятно, за общи каузи.

Достатъчно е да се изтъкне единъ фактъ, който е известенъ на обществото, но често бива забравянъ: касае се за вербуването отъ Франция на лица и събирането на парични срѣдства за католическитѣ мисии. Сжщо и малобройнитѣ френски протестанти изразходватъ парични срѣдства за мисиитѣ си, за които не малко допринася и малката Швейцария.

Основниятъ миогледъ на френцитѣ е свързанъ, въ основата си, съ вдъхновяването отъ християнството, макаръ че малцина си даватъ смѣтка за това. Тоя миогледъ зачита човѣшката личностъ и всичко, което я засѣга. Франция и френскиятъ народъ ненавиждатъ ученията, противни на християнството и обществото.

По всѣка вѣроятностъ, ако Франция не понасяше така жестоки изпитания, тя не би открила, както прави това пипнешкомъ въ настоящия моментъ, вѣчнитѣ истини, които сж така необходими за нациитѣ, както за отдѣлнитѣ личности.

Има много признаци, отъ които може да се заключаватъ, че настѣпилитѣ изпитания ще пречистятъ нацията. А това показва, че въ основата си организмътъ е здравъ, понеже не всички народи успѣватъ да се каляватъ духовно всрѣдъ нещастията, които по нѣкога даватъ обратенъ ефектъ.

Ст. Симеоновъ.

Човѣшкото слово и Божието слово въ Библията.

Ако разглеждаме по начало Библията като чисто човѣшки литературенъ паметникъ, ще видимъ, че тя е една твърде своеобразна и изключителна по рода си книга. Другитѣ велики майсторски творби на свѣтовната литература — нека поменемъ Платона и Данте, Гьоте, Ничше и Достоевски — сж създадени преди всичко отъ единъ творецъ и сж написани отъ една ржка. Въ Библията, обаче, ние се натѣкваме на множество образи на творци, чийто животъ и дейностъ обгръщатъ огроменъ периодъ отъ време, възлизаящъ почти на 1½ хилядилѣтие. Тамъ ни говорятъ царе и пастири, духовници и пророци, занаятчи и лѣкари, прости и неуди хора и мжже съ най-изтънчена грѣцка образованостъ. Въ тази книга ние измѣрваме всички стѣпала въ развитието на човѣшката култура, като се започне отъ ловджийския и чергарския животъ и, презъ земедѣлието и основаването на градоветѣ, се стигне чакъ до цивилизацията на Римската свѣтовна империя. Ние добиваме представа за борбитѣ на великитѣ сили въ свѣтовната история: Египетъ, Асирия и Вавилония, Персия, Сирия и Римъ. Културниятъ изследователъ и историкътъ намиратъ тукъ огроменъ материалъ, за чийто оценка е билъ необходимъ тру-

дѣтъ на редица поколѣния. Библията съдържа въ себе си всички литературни форми, които човѣкъ може да си представи: разказа, писмото, гатанката, диалога, стихотворението, молитвата, поучителното наставление, предписанието на закона, публичната речъ, праисторическото сведение. Езиковата сила, съ която сж изразени тѣзи форми, се отличава често съ величествена красота и поразителна гладкостъ. Кой днесъ може още да разказва тѣй, както евангелистъ Лука ни е разказалъ историята на Христовото раждане? Кжде ще намѣримъ писма, въ които духовното съдържание си е създадо такъвъ съвършенъ и увлѣкателенъ изразъ, както е случаятъ, напримѣръ, съ писмата на единъ апостолъ Павелъ до християнскитѣ общини въ Римъ и Коринтъ? Кой може да говори така затрогващо и проникновено на народнитѣ маси, както сж говорили пророцитѣ въ проповѣдитѣ си предъ еврейския народъ?

Но Библията завладѣва всѣки читателъ, преди всичко, съ истинското си човѣшко богатство. Тукъ, действително, е обгрънатъ цѣлиятъ животъ: радостта, която изпитватъ въ присѣтствието единъ на другъ двама любещи се, горчивата сърдечна болка, която невѣрността, раздѣлата, болестта и смъртта причиняватъ на човѣшкото сърдце, щастieto отъ благословията съ деца и скръбта по изгубенитѣ синове, огнѣтъ на народното въодушевление и бездѣнно дълбокиятъ песимизъмъ на пълното отчаяние отъ живота. Тукъ ние проникваме дълбоко въ копнежа за Бога и враждата къмъ Него, въ глада за Бога и равнодушието къмъ Него, присжци на човѣшката душа. Всички висоти и дълбочини, най-благороднитѣ пориви и най-долнитѣ чувства, които могатъ да изпълнятъ човѣшката грѣдь, се разкриватъ тукъ съ безгранична честностъ. Така Библията, разглеждана като чисто литературенъ паметникъ, е една творба, която прави такова своеобразно и значително впечатление, че не може лесно да бжде отмината. Затова всички истински велики духове, водачи въ поезията, художници и философи, никога не сж отказвали на тази книга своето възхищение и уважение. Тѣ сж се прекланяли предъ богатството и пълнотата на нейното съдържание, предъ духовната сила и великолепия езикъ на тази творба. Тѣ сж се вдъхновявали отъ нея въ мисълта и творчеството си и винаги сж избирали библейски сюжети за своитѣ картини, поезии и композиции. Въ много страни достъпността и преводътъ на Библията сж послужили на цѣли народи като по-тикъ за настѣпване на една съвсемъ нова пролѣтъ въ областта на езика и духа.

Обаче това, което най-вече ни кара да се замислимъ, е загадъчната жизнена сила и жизнена трайностъ на това майсторско творение на свѣтовната литература. Колко пжти вече Библията е била обявявана за мъртва, за старомодна, за изпреварена и безполезна, па дори за вредна и опасна. Родове сж идвали и отминавали. Цѣли народи и култури сж загинвали, за да направятъ мѣсто на други можщи народи и култури. Безкрайно много нѣща сж се промѣнили, разрушили и забравили. Само Библията е останала. За нея народи сж отивали на война, милиони хора сж напускали доброволно кжща, домъ и родина, само за да не предадатъ тази книга, само за да не бждатъ принудени да се отречатъ отъ свободата си да се ползватъ отъ нея. Библията е проникнала въ всички части на земята. Днесъ тя е преведена на повече отъ 900 езика и наречия, и тази мисионерска завоевателна сила въ никой случай нѣма да спре, а ще напиратъ неудържимо все напредъ. Нека се запитаеме какъ е въз-

можно, какъ е понятно изобщо, една тъй стара книга на миналото, чието начало днесъ е отдалечено отъ насъ съ близо три хилядилѣтия, все още да може да развива такава всепобедна сила надъ съвършено другояче устроени хора и времена? На това преди всичко трѣбва да се отговори: всички до тукъ изброени отъ насъ причини и оценки съвсемъ не сж достатъчни да направятъ понятно това обстоятелство. Разбира се, Библията е интересна и важна като исторически и културенъ документъ отъ минали вѣкове. Тя е богата съ религиозно-осведомителни, естетични, литературни и духовни ценности и наблюдения. Но ако това бѣше всичко, което съставя нейната стойностъ и величие, въ края на краищата, все пакъ, остава непонятно, защо тъкмо около тази книга сж се водили толкова страстни борби, защо войници въ свѣтовната война сж я носили привързана за раницитѣ си чакъ до най-преднитѣ линии, защо въ цѣлия свѣтъ сж били въздигани черкви и параклиси, кждето тази книга е била четена и тълкувана въ неуморна вѣрностъ и грижливостъ? Не, ако ние желаемъ да разберемъ добре загадъчната, таинствената духовна сила и жизнена мощъ на Библията, трѣбва да оставимъ на заденъ планъ всички чисто литературни, поетически или психологични преценки и тълкувания и трѣбва да разтворимъ разума си отъ съвсемъ друга страна за тази книга на човѣчеството.

Библията не е книга паднала отъ небето, както въ Исляма се вѣрва, че Мохамедъ е получилъ Корана направо отъ Аллаха чрезъ ржцетѣ на ангелитѣ, следъ като той е билъ предварително написанъ и завършенъ на небето. Библията е написана отъ истински хора въ плътъ и кръвъ, които сж били деца на своето време, своята раса, своя народъ и своята култура. Ние можемъ ясно да забележимъ стилнитѣ различия и душевнитѣ особености на отдѣлнитѣ съставители. Исавия има по-другъ темпераментъ отъ Иеремия. Пророкъ Амосъ говори по-пламенно, по-остро отъ Осия, чието сърдце е способно на най-нѣжното възделение и любовъ. Лѣкарятъ Лука пише на по-другъ гръцки езикъ отъ Матей, писателъ на първото евангелие. Естествено научната картина на тогавашното време, която въ много отдѣлни точки така дълбоко и осезателно се различава отъ нашето природознание, никжде не се прекъсва. Сжщо и словото на Исуса не ни показва нищо, което да е заимствувано предварително, по вълшебенъ начинъ, отъ модерната наука. Библията показва, че нейнитѣ съставители сж истински хора още и съ това, че тя по никой начинъ не прикрива, не заглажда изкуството и не изравнява ограниченията, зависимоститѣ и непълнитѣ на човѣшката мисль и осведоменостъ. Несъобразности по отношение на нѣкои числа или данни за мѣстото на събитията оставатъ да си сжществуватъ спокойно. Ето защо, съвсемъ не сж били необходими онѣзи конвулсивни мжки, чрезъ насилствени опити за строга хармонизация, да се отнеме отъ Библията човѣчнитѣ характеръ на нейнитѣ създатели.

Но, разбира се, ние трѣбва да направимъ решителна стѣпка по-нататъкъ. Ако ние пишемъ писмо или статия, или пъкъ работимъ надъ нѣкоя книга, съвсемъ сигурно е, че написаното ще носи всички характерни белези на нашия езикъ, нашата сжщина, нашата кръвъ и нашето време. Ние не можемъ напълно да се прикриемъ, даже и ако, по известни съображения, бихме желали да сторимъ това. Но при всѣка дума или творба, все пакъ отъ решаващо значение е, какъвъ духъ стои задъ нея. На единъ и

сжщъ инструментъ могатъ да се свирятъ и най-благороднитѣ и най-просташикитѣ мелодии. Инструментътъ нѣма да скрие своя звуковъ характеръ като пиано, цигулка или флейта. Но винаги последното впечатление ще даде звучащото чрезъ инструментата голѣмо духовно или пъкъ жалко и бедно вдѣхновение.

Сжщо така говорятъ и пишатъ истинскитѣ хора и въ Библията; и тѣ не искатъ и не могатъ да отдѣлятъ ограничения си човѣшки видъ и душевна индивидуалностъ. Но и тукъ трѣбва да запитаме: какъвъ духъ стои и говори чрезъ тѣзи орждия, обусловени отъ времето, историята и личността?

Ако бихме могли да запитаме за това съставителитѣ и събирачитѣ на библейскитѣ книги и предания, тѣ биха ни отговорили: ние не говоримъ отъ страна на нашия собственъ духъ; ние не искаме да напишемъ нашитѣ собствени мисли за Бога и човѣка, а желаемъ, съ всичко, което може да изрази нашето сърдце, даже и сжщество, да свидетелствуваме за онова, което самъ Богъ ни е показалъ и казалъ въ часоветѣ на необикновенитѣ свиждания, и което Той е направилъ за насъ тъй велико и сигурно, че занаяпредъ то вече не ще излѣзе отъ ума ни.

(Следва)

Ст.

Едно интересно послание на Кюстендилския митрополитъ Авксентий презъ 1853 год.

Известниятъ архiereй-българинъ, единъ отъ първитѣ и голѣми народни водители по църковния въпросъ, *Авксентий Велешки* е светителствувалъ на два пжти и въ Кюстендилската епархия: отъ 1832—1840 и отъ 1851—1859 години. Първиятъ пжтъ е управлявалъ тази епархия като епископъ — отъ името на нейния титуляръ Артемий, който по старостъ се билъ оттеглилъ да живѣе въ Цариградъ, а втория пжтъ — като титуляренъ кюстендилски митрополитъ. И презъ двата пжти на светителствуването му въ Кюстендилската епархия той е полагалъ голѣми грижи за църквитѣ и българскитѣ училища въ тази епархия, като е повдигалъ народното чувство и е подготвялъ паството си, състоящо въ грамадната си частъ отъ чисто българско население, за борба по извоюване на черковна и духовна свобода и независимостъ на българския народъ.

Отъ времето на второто му светителствуване въ Кюстендилската епархия сж запазени нѣколко негови писма-послания до паството му въ сжщата епархия, отнасящи се до подканване христолубивото и благочестиво паство да дава своята милостиня (помощъ) за нуждитѣ на Рилския манастиръ, чийто нѣкогашенъ инокъ е билъ и самъ той.

Въ едно отъ тия писма отъ 1853 г. той спомва на паството си, каква голѣма добродетель е милостинята и съ каква готовностъ трѣбва да се дава тя отъ всѣки заможенъ на беднитѣ и осжднитѣ, а най-вече на църквитѣ и манастиритѣ, и каква награда очаква отъ това пожертвувателитѣ.

Поради голѣмия интересъ, що представлява това писмо, още повече и като изходяще отъ единъ отъ нашитѣ голѣми възрожденци и борци по църковния въпросъ, заслужава да му се даде по-широка гласностъ. За широката народна маса, която има здраво религиозно чувство, то и днесъ не е изгубило значе-

нието си. Това писмо се съхранява въ архивния отдѣлъ при Народната библиотека въ София (А. Н. Б. п. 25 нов. № II А. 2511). Съдържанието му въ тогавашния правописъ е следното.

„Всички и които въ благочестіи сѣ есте, во всичката святѣйшая митрополія Кестендилска и велики села Радомиръ, Пиянецъ, Краище и Каменица. Благоговѣйни священници, почтенородни, хаджини, чорбаджии, честни старци, и епитропи церковни, и благопотребни занаятчии, и трудолюбиви земледѣлци, и вси православни христіане, чада наша о Господѣ възлюбленая, благодать вамъ и миръ о Господа бога вседержителя, и отъ наше смиреніе молитва благословеніе, и прошеніе, да пребивае на васъ во вѣки некончаемы. Знано буди всѣмъ, какъ е милостынята, едно богоугодно и благопріятно дѣло, и отъ всичките добродѣтели найгорна и най-душеспасителна, защото милостынята многото наши грехове покрыва, и отъ смерть избавлява и на небого возводи, милостынята добро е да се дава на сиромаси, и на оскудни, а най-вече на светите церкви и монастыре, гдѣто денонощно се слави името божіе, и служи се на всякъ день светая литургія и приноси се безкровна жертва богу за всичките православни христіане, а най-изрядно за тѣхъ, които престоиватъ и даватъ, трудатъ се и приносятъ на таквыя мѣста. Заради това се изпроважда тоя честный мужъ духовникъ Серафимъ да обходи речената наша епархія и да собира милостыня за святей Монастиръ рылскій преподобнаго отца нашего Иоанна пустыножителя рылскаго отъ милостивыте христіане. Заради това дадохме му всяка власть да ходи свободно, и невозбранно, по всичките реченны села и да проси милостыня, заради което ви увѣщаваме отеческій, и заповѣдуваме архіерейскій, да го приемете любезно и честно, и секой споредъ силата колко това Господѣ научилъ и просвѣтилъ, който говори (блажени милостиви іако тѣ помилувани булетъ) да отдѣлите отъ вашето богоданно имѣніе, и да го дарувате съ милостыня, като да спомогне и тоя монастыръ, и да си напишете честните имена у церковныте поменницы, за да се поменуватъ вѣчно, и премилостивый Господѣ богъ ще ви заплати заплатата стократна и молитвата преподобнаго отца нашего Иоанна пустыножителя рылскаго чудотворца, ке ви изпроводи благословеніето Аврамово, Исаково и Иаковото, и всекакво избыліе ке ви дарува въ дѣлата на вашите руцѣ, и ке ви покрыве Господѣ богъ да пребивааете во всяко благополучіе и избыліе, и въ будущіна вѣкъ ще ви сподоби за царство небесное, гдѣто ке се веселите со съ ангелите, и со всичките светци, ще се радувате со съ радость неизреченна. Така сторете каквото ви завѣщаваме за да буде нашата архіерейска, и отеческа молитва на васъ и на чада ваши на премногая и премирная лѣта аминъ“.

1853: Марта à Кестендилъ.

Кестендилски Авксенти во Христѣ вашъ теплыи молитственикъ“.

Владимиръ А. Карамановъ.

Разумницятъ е въздържанъ въ думитъ си, и благоразумницятъ е хладнокрѣвенъ. И глупецъ, кога мълчи, може да се покаже мждѣръ, и който затваря уста си — благоразуменъ (Пр. 17, 27-28).

Бѣхъ младъ, вече остарѣхъ, и не видѣхъ изоставенъ праведникъ, нито потомцитѣ му хлѣбъ да просятъ (Псал. 36, 25).

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Отче нашъ (Мат. 6, 9—13).¹

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

„Отче нашъ, Който си на небесата!“ Какво превелико Божие човѣколюбие! На огпадналитѣ отъ Него, на дошлиитѣ до крайность въ зло, дарява прошка за всичко лошо и участие въ благодатьта, че Го именуватъ Отче. . . „Да се свети Твоето име“. Божие име по естество е свето, независимо отъ това дали го наричаме така или не. Доколкото понѣкога това име се поругава въ живота на грѣшниците — споредъ реченото: „Защото заради васъ името Божие се хули между езичниците“ (Римл. 2, 24) — ние се молимъ да се свети Божие име въ насъ: не защото отъ несвето то става свето, но защото въ насъ става свето, когато ние сме осветени и когато вършимъ дѣла достойни за светинята. „Да дойде Твоето царство.“ За чистата душа е свойствено да казва: „да дойде Твоето царство“, защото, който е послушалъ Павла и е изпълнилъ повелята му: „Грѣхътъ да не царува въ смъртното ви тѣло“ (Римл. 6, 12) — той се е очистилъ на дѣло и може съ мисль и слово да каже Богу: да дойде Твоето царство! „Да бжде Твоята воля, както на небето, тѣй и на земята.“ Божественитѣ и блажени Ангели Божии винаги изпълняватъ Божията воля — за това ни говори псалмопѣвецътъ Давидъ: „Благославяйте Господа, всички Ангели Негови, крепки по сила, които изпълняватъ Неговата дума, като слушате гласа на словото Му“ (Пс. 102, 20). Поради това, молейки се мислено, кажи: както отъ Ангелитѣ се изпълнява волята Ти, Владико, нека така бжде и въ моя животъ на земята.

„Насъщия ни хлѣбъ дай ни днесъ.“ Обикновениятъ хлѣбъ не е насъщенъ — насъщенъ е този светъ хлѣбъ, който въздействува върху сжщността за душата. Този хлѣбъ не се вмѣства въ корема, нито се изхвърля навънъ (Мат. 15, 17), но се предава на цѣлото ти сжщество въ полза на душата и тѣлото. Думата „днесъ“ е употребена вмѣсто „ежедневно“ — както и Павелъ е казалъ: „Наставлявайте се всѣки день, докле се казва „днесъ“ (Евр. 3, 13). „И прости намъ дълговетъ ни, както и ние прощаваме на дължниците си“ — защото много сж нашитѣ грѣхове; падаме и съ мисль, и съ слово, и твърде много вършимъ, достойно за осъждане! „Ако кажемъ, че нѣмаме грѣхъ, себе си мамимъ, и истината не е въ насъ“ — казва св. Иоанъ Богословъ. Съ Бога встѣпваме въ договоръ, молейки Го, да ни прости грѣховетѣ, както и ние прощаваме дълговетѣ на ближнитѣ ни. Направенитѣ простѣпци противъ насъ сж малки и неважни — а грѣховетѣ, извършени отъ насъ противъ Бога, сж голѣми и иматъ нужда отъ човѣколюбие, свойствено само на Бога. „И не въведи насъ въ изкушение.“ Нима Господѣ ни учи да се молимъ за това, щого никакъ да не бждемъ изкушавани? Какъ е казано на друго мѣсто: „Който не е ималъ опитъ, той малко знае“ (Сир. 34, 10); и още: „Смѣтайте го за голѣма радость, братя мои, кога паднете въ разни изкушения“ (Иак. 1, 2)! Но, може би, въвеждането въ изкушение, значи потъване въ изкушението? Защото изкушението е подобно на потокъ, презъ който трудно може да се мине. Поради това едни, не потъвайки въ изкушенията, преминаватъ ги — други пъкъ влизатъ въ тѣхъ и потъватъ. Иуда влѣзълъ въ изкушение и потъналъ — Петъръ пъкъ влѣзълъ, но се избавилъ.

Речено е още: „Влѣзохме въ огънь и вода, и Ти ни изведе на свобода“ (Пс. 65, 12). „Изведени на свобода“ значи: освободихме се отъ изкушение. „Но избави ни отъ лукавия“ — лукавиятъ е противникътъ дяволъ, заговя се молимъ на Бога да ни запази отъ него.

Отъ руски: — *Ибр.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Какво иска новото време.

Днесъ навсѣкжде се говори за новото време, което скоро ще настѣпи. Всички очакватъ да дойде то като че ли отвънъ, отдалеко, и нетърпеливо питатъ: скоро ли ще дойде?

Така нѣкогашъ фарисейтъ питали Спасителя, кога ще дойде царството Божие, като мислѣли, че настѣпването на туй царство ще бѣде ознаменувано съ голѣми политически събития и свързано съ нѣкакви социални преврати. Христосъ имъ отговорилъ, че царството Божие — новиятъ животъ, новиятъ редъ на нѣщата, къмъ който Той дошълъ да призове човѣчеството — ще настѣпи тихо, безшумно, незабелѣзано; то нѣма да дойде по нѣкакъвъ чудесенъ начинъ отвънъ и нѣма да бѣде устроено отъ нѣкакъвъ могъщъ царь, а ще се яви най-напредъ въ душитъ на хората, като въ изграждането му взематъ участие всички човѣци. „Царството Божие — отговорилъ Спасителятъ — вътре въ васъ е“ (Лук. 17, 20—21).

Така трѣбва да се отговори и днесъ на всички, които съ нетърпение очакватъ да настѣпи новото време като нѣкакво необикновено чудо и постоянно питатъ, кога ще дойде то. Такъвъ именно отговоръ дава на туй запитване Тулузкиятъ архиепископъ монсиньоръ Салиежъ въ едно свое послание до вѣрующитѣ. „Чудото, което очаквате, — пише имъ той, — нѣма да стане. Да говоримъ по ясно: какво очаквате вие? Очаквате — Богъ чрезъ единъ човѣкъ или чрезъ събитията да турне всички нѣща въ редъ, безъ никаква намѣса отъ наша страна. И вие се надѣвате да използвате тоя новъ редъ, за устройството на който не бихте никакъ се потрудили? Каква мизерия, каква голѣма заблуда е това! Да искаме да поставимъ Бога да служи на нашата леностъ и да се чувствуваме напълно доволни отъ това — о, колко е твй неразумно! Напраздно, значи, ни освѣтлявахъ, че държавата е бедна: всѣки пакъ разчита на държавата. Напраздно ни казваха, че Франция ще бѣде такава, каквато ние я направимъ: всѣки очаква правителството само да изгради Франция. Напусто ни повтаряха — да сѣемъ, ако искаме да жънемъ: всѣки иска да жъне, безъ да сѣе. Не, само чрезъ усилията на всички отечеството ни ще бѣде възстановено! Леностъта, презъ всѣко друго време осждителна, днесъ е предателство. Измамата, другъ пѣтъ нечестна, сега е престѣпление. Безчестната търговия, въ друго време кражба, днесъ е обирачка на беднитѣ кесии. Доносничеството, което има за целъ да земе изгодна служба, като измѣсти компетентния, всѣки другъ пѣтъ коварно, днесъ е дѣло противонародно. Станете всички прави, като всѣки носи своя кръстъ и подпомага ближия да носи неговия! Станете прави — за работа по нивята, по фабричитѣ, въ училището, въ всички училища! Нека студентската младежъ не разчита на преписването и на престѣпното снизхождание. Ако единъ дипломъ не гарантира компетенция, страната ще бѣде измамена и ще продължи царуването на лъжата. Чудото, за което трѣбва

да молимъ Бога, е — да направи Той доблестни сърцата ни, твърда волята ни и здрава енергията ни. Следъ това другото, което тѣй много желаемъ, само ще дойде, но ще го добиемъ само чрезъ нашитѣ усилия“.

Такъвъ отговоръ трѣбва да даваме и у насъ на всички, които очакватъ настѣпването на новия редъ. Да говоримъ за новото време, безъ сами ние да вземемъ участие въ неговото изграждане, туй е безумно. Това значи да гледаме на събитията като прости зрители, а не като творци, и да очакваме всичко наготово. Младежъта, носителка на възвишеното и идеалното, най-вече трѣбва да се проникне отъ това и да има ясна представа за здравитѣ начала, върху които ще се изгради новото. Въ основата на всичко трѣбва да поставимъ принципа на социалната правда и националната мощъ и, проникнати отъ високо съзнание за дългъ и отговорностъ, да обикнемъ труда, да се научимъ да работимъ съ всичката си сила, да работимъ постоянно, денонощно, като гледаме не да убиваме времето съ каквото и да е, а да го използваме за благо на ближия, да го употребимъ за творческа народополезна дейностъ. Всѣки трѣбва да почувствува, да потърси и намѣри своето призвание въ живота и, като се подготви за него, всецѣло да му се отдаде. Отхвърлили отъ себе си ветхото, глѣнното и порочното и обновени духомъ, всички трѣбва да работимъ и да творимъ обществено благо, като винаги се ръководимъ отъ истината и правдата.

Всички трѣбва да се убедимъ, че новиятъ редъ, който очакваме, ще дойде, само когато ние всички вземемъ дейно участие, споредъ силитѣ си, въ неговото устройство и когато разберемъ, че той непремѣнно иска, щото обновяването да наченемъ отъ самитѣ насъ. Тогава, да станемъ прави всички и трескаво да заработимъ! Новото време иска и нови, обновени люде. Новото време, новиятъ животъ, царството Божие е вътре въ насъ!

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Пловдивска епархия. На 2. II., недѣля на Закхей, Н. В. Пр. митрополитъ Кирилъ отслужи божествена св. Литургия въ градската църква „Св. Недѣля“ и каза слово върху евангелското четиво. Въ 3 часа сл. об. той присѣствува на общото годишно събрание на прав. христ. братство при сщия храмъ. Налѣгло говори за значението на братственото дѣло, особено въ днешнитѣ усилни и тревожни времена.

На 7. II. извърши панихида въ катедралния храмъ „Св. Богородица“ за покойнитѣ членове отъ братството при сщия храмъ, като преди това каза и съответно поучение.

На 9. II., недѣля, Митрополитътъ служи св. Литургия въ църквата „Св. Константинъ и Елена“ и говори за смирението и гордостъта.

На 23. II., недѣля — служи въ църквата „Св. Харалампий“, по случай храмовия ѝ празникъ, и каза слово за поста.

На 2 мартъ, недѣля Сиропустна, Н. В. Пр. се черкува въ храма „Св. Марина“, като следъ св. Литургия отслужи панихида за покойния виденъ пловдивски гражданинъ и благодетелъ Димитъръ П. Кудоглу, по случай една година отъ смъртъта му.

Веднага следъ това той отиде въ катедралната църква, кждето въ присѣствие на всички официални лица и много богомолци извърши, въ съслужение съ

протосингела си архим. Дамаскинъ и голѣмъ брой клирици, панихида за всички български и руски воители, паднали за свободата на България, а сжщо и за упокоение душата на приснопаметния Пловдивски митрополитъ Максимъ, по случай три години отъ блажената му кончина. Каза хубаво слово за величавата борба на тѣзи, чрезъ които възсия свободата — духовна и политическа, като свърза казаното съ голѣмото и родолюбиво дѣло на своя предшественикъ. Следъ от служване ти благодарственъ молебенъ, по случай Освобождението на България, Негово В. Пр., последванъ отъ голѣмото множество, отиде на гроба на дѣдо Максима и извърши кратка заупокойка.

Сжщия день, въ 5 ч. следъ обѣдъ, въ катедралата стана традиционното велико всеопрощение. Ведно съ цѣлия градски клиръ Кириархъ извърши тържествена вечерня и говори за всеопрощението. Следъ това богомолцитѣ взеха благословение и прошка отъ своя Архипастирь.

Презъ първата седмица на Вел. постъ Н. В. Пр. обходи следнитѣ пловдивски църкви и взе участие въ последованието на Великото повечерие: въ понеделникъ — „Св. Марина“; въ вторникъ — „Св. Ив. Рилски“; въ срѣда — „Св. Георги“, а въ четвъртъкъ — „Св. Богородица“. Високопреосвещениятъ Архирей насрѣдъ църква съ умиление четѣше покаяния канонъ на св. Андрея Критски, а градскиятъ свещенически хоръ съпровождаше съ хорово пѣние. Службитѣ завършваха съ назидателни поучения за необходимостта отъ покаяна молитва презъ спасителнитѣ дни на Вел. постъ.

Въ петъкъ вечерь Кириархъ извърши въ катедралната църква последованието на Богородичния акатистъ, като каза похвално слово за молитвеното ходатайство на Св. Дева.

На 9. III, недѣля на Православието, Митрополитъ отслужи св. Литургия въ катедралната църква „Св. Богородица“ и говори върху евангелското четиво.

М.

Старо-Загорска епархия. На 30 януарий, по случай рождения день на Негово Величество Царя, Негово Високопреосвещенство митрополитъ Климентъ, въ съслужение съ протосингела си и градския клиръ, отслужи въ катедралния храмъ „Св. В. М. Димитрий“ благодарственъ молебенъ. На края произнесе вдъхновено слово.

На 1 февруарий новоизбраниятъ Митрополитъ, придруженъ отъ протосингела си, замина за гр. Нова-Загора. Една делегация отъ околийския управителъ, училищния инспекторъ и представителъ на градския клиръ посрещна и приветствува архирея на гара Царь-Аспарухово, границата на околията. На гарата Митрополитъ бѣ посрещнатъ отъ голѣмо множество народъ, начело съ официалнитѣ власти. Тукъ той бѣ приветстванъ мило и сърдечно отъ своя съученикъ и архирейски намѣстникъ свещ. Данаилъ Димитровъ. Митрополитъ отговори топло и сърдечно. Образува се тържествено шествие, което спрѣ при чудно красива арка, дето кметътъ на града съ хубава речъ приветствува младия и новъ Митрополитъ, поднесе му традиционнитѣ хлѣбъ и соль и една разкошна икона „Богоматерь“, покровителка на града. Архиреятъ отговори съ дълбоко прочувствено слово. Отъ арката до храма „Св. Богородица“ се образува внушително шествие, всрѣдъ шпалиръ отъ ученици, войници и граждани. Митрополитъ, трогнатъ и доволенъ отъ образцовия редъ и сърдеченъ приемъ, усмихнато благославяше народа и съ усмивката си плѣняваше сърдцата и изпълваше душитъ съ радостъ и надежда. Въ храма се отслужи вечерня и Негово Високопреосвещенство произнесе вдъхновено архипастирско слово.

На следния день — 2 февруарий — въ храма „Св. Богородица“, при препълненъ отъ богомолци храмъ, отслужи божествена Литургия, презъ време на която ржкоположи въ дяконски чинъ Кирилъ Ганчевъ, ученикъ отъ II курсъ на Пастирско-богословския институтъ при Черепишкия манастиръ. Въ края на службата произнесе многосъдържателно слово. Оставилъ дълбоки следи въ душитъ на паството си, Митрополитъ вечерята, изпратенъ сърдечно отъ множество граждани, се завърна въ престолния си градъ.

На 9 февруарий Митрополитъ посети гр. Харманлий, а на 16 февруарий — гр. Свиленградъ, посрещнатъ сжщо така тържествено и сърдечно. И въ двата града той говори вдъхновено, а народътъ масово се стичаше да види, чуе и се благослови отъ новия си Архипастирь.

На 2 мартъ Митрополитъ служи въ Стара-Загора въ катедралния храмъ „Св. В. М. Димитрий“. Въ края на службата произнесе слово за значението и необходимостта на поста. Следъ службата, въ съслужение съ протосингела си и градския клиръ, отслужи панихида и молебенъ по случай освобождението на България.

На 8 мартъ — Тодоровденъ — Митрополитъ, въ съслужение съ протосингела си, служи въ храма на Асзлужо, говори прочувствено и причасти богомолцитѣ.

На 9 мартъ — недѣля Православна — Негово Високопреосвещенство служи въ катедралния храмъ „Св. В. М. Димитрий“. Презъ време на службата ржкоположи въ дяконски чинъ секретаря на митрополията Иванъ Никитовъ. Произнесе слово за силата на православието и значението му за българския народъ.

Въ грижата си за духовното издигане, религиозна просвѣта и нравствено преуспѣване на клира и паството Негово Високопреосвещенство митрополитъ Климентъ свика на конференция градскитѣ свещеници, а следъ това предъ околийското свещеническо събрание говори за необходимостта отъ живо и дейно пастирско служение. Даде необходимитѣ ужитвания и препоржки и прикани къмъ незабавно пристъпване къмъ работа. Освенъ това, изработи планъ за живо пастирство. Въ тоя планъ се препоржчва енорийскиятъ свещеникъ да приведе въ известностъ енорията си; да се засилятъ пастирскитѣ посещения; да се пристъпи къмъ индивидуално пастирствование; да се засили религиозната просвѣта чрезъ четене на словото Божие и религиозна книжнина; да се уреди въ енорията подвижна библиотека; да се образуватъ енорийски комитети, които да се грижатъ за религиозната просвѣта и социалната дейностъ въ енорията и пр.

За да се усили молитвения подвигъ, укрепи въ рата и подигне духа, Н. В. Пр. разпореди презъ Великия постъ всѣка сжбота вечерь по редъ въ една отъ градскитѣ църкви да се отслужва всенощно бдението съ петохлѣбие и кратко слово. Първитѣ резултати отъ тоя починъ сж насърчителни.

Нареди да се изработи програма за групови съслужения на всенощни бдениа и св. Литургия въ Ст. Загорска духовна околия. За всѣка група се опредѣли по единъ свещеникъ ржководителъ, проповѣдникъ и сказчикъ. За другитѣ духовни околии такива програми се съставиха отъ архирейскитѣ намѣстници, изпратиха се за одобрение и вече се прилагатъ.

Г. И. У.

Къмъ вино не се показвай храбъръ, защото виното мнозина е погубило (Сир. 31, 29).

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДЪЛЪ.

СЪДЕБНО ОТДЪЛЕНИЕ.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на *деветото* — последно съдебно заседание на Св. Синодъ, презъ пролѣтната му сесия на 1941 год. ще бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ съдебни производства:

IX. съд. заседание — 9. IV. 1941 г.

- 1) в. д. у. д. № 12/40 на свещеникъ Петко Г. Станчевъ, отъ с. Винарово, Видинско.
- 2) в. бр. д. № 51/40 на Константинъ Г. Палашевъ и Божана М. Филипова, отъ София.
- 3) в. бр. д. № 72/40 на Недка Пѣза Ганчева, и Добри Златевъ Овчаровъ, отъ с. Тулово, Казанлъшко.
- 4) в. бр. д. № 178/40 на Недѣлко и Пенка Николови, отъ с. Мекишъ, Търновско.
- 5) в. бр. д. № 210/40 на Василь и Василка Л. Митреви, отъ София.
- 6) в. бр. д. № 241/40 на Георги Ташевъ Демировъ и Кера Ив. Камиларова, отъ с. Раздѣлъ, Елховско.
- 7) в. бр. д. № 255/40 на Петъръ Ив. Цвѣтановъ и Райна Илиева Пичева, отъ Плъвенъ.
- 8) в. бр. д. № 288/40 на Тодоръ Мариновъ Тодоровъ и Недѣля Костадинова Костова, отъ с. Нова-Махала, Казанлъшко.
- 9) в. бр. д. № 45/41 на Стана Н. Станоева и Петъръ Кръстевъ, отъ с. Дръново, Петричко.
- 10) в. бр. д. № 46/41 на Дафина Ст. Темелкова и Кремъ Георгиевъ Захариевъ, отъ с. Балдево, Неврокопско.
- 11) в. бр. д. № 47/41 на Илия Н. Ивановъ и Райна Ил. Николова, отъ Горна-Джумая.
- 12) в. бр. д. № 48/41 на Елена Д. Топузова и Славчо Н. Бѣлчовъ, отъ с. Добринище, Разложко.
- 13) в. бр. д. № 49/41 на Георги К. Стаменовъ, и Здравка Н. Дамянова, отъ с. Симитлий, Горно-Джумайско.
- 14) в. бр. д. № 50/41 на Станка Петрова, отъ София и Георги К. Крушовски, отъ Плъвенъ.
- 15) в. бр. д. № 51/41 на Райна Н. Ятугова и Никола Хр. Вековъ, отъ с. Долна Кремена Врачанско.
- 16) в. бр. д. № 52/41 на Елена Ив. Топалова и Георги П. Найденовъ, отъ София.
- 17) в. бр. д. № 53/41 на Тончо К. Радевъ и Груда Милева, отъ Харманлий.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

Народното събрание продължи сесията си до 28 май.

Н. Величество Царьтъ присъствува на упражнения на германскитѣ войски въ България, главно летателнитѣ.

Югославското правителство, следъ дълги обсъждания и съ участие на регентитѣ, реши Югославия да се присъедини къмъ осьта Римъ-Берлинъ. Трима отъ министритѣ: Будисавлевичъ, Константиновичъ и Чубриловичъ сж били противъ и подадоха оставка. Противъ присъединението на Югославия къмъ Осьта сж били и нѣкои отъ партиитѣ и разни организации. Кабинетътъ бѣ попълненъ. Следъ попълването на кабинета г. Цвѣтковичъ и Цинцаръ-Марковичъ заминаха

за Виена, кждето подписаха договора за присъединяването. Английскитѣ пълномощенъ министъръ посети принцъ-регента Павелъ, за да се осведоми за положението. При принцъ-регента е билъ и патриархъ Гавриилъ.

Споредъ сведенията на чуждия печатъ, Турция е предразположена да влѣзе въ Тройния съюзъ. Тя изчаквала само Югославия.

Ромънското правителство е решено да засили земедѣлието.

— Почина въ южна Франция бившиятъ м-ръ Титулеску. Италия не допусна негови приятели отъ Ромъния да присъствуватъ на погребението му.

Германия се готви усилено да отговори на Англия. Всичко е въ движение и скоро ще се получи резултатъ на германскитѣ военни приготовления срещу Англия.

— Германцитѣ напушатъ Гърция.

— Германскитѣ вестници съветватъ Гърция да се присъедини къмъ Осьта до като не е късно.

Франция получи отъ Германия 400,000 тона картофи, 25,000 тона желѣзо и 125,000 тона жито. Отъ Америка ще получи малки количества хранителни продукти, които ще се раздаватъ подъ контрола на Амер. Червенъ кръстъ. Френскитѣ народъ е разочарованъ отъ Американската помощъ.

— Френски пленници въ Германия, земедѣлци и земедѣлски работници, сж пуснати да засѣятъ всички свободни земи въ окупирана и неокупирана Франция.

— Лавалъ се е установилъ около Виши, което означава помирение съ маршалъ Петенъ.

— Франция съ подкрепа на Германия ще построи Сахарската желѣзопътна линия.

— Работи се нова конституция.

Англия надава вѣкъ за параходи товарни и разрушители. Поискала е докове за поправка на повредени параходи.

Борбата противъ Рузвелтъ за подпомагане на Англия, като се намѣси Америка, сега почва. Прочутия Линдбергъ произнесе остра речъ срещу Рузвелтъ и политиката му.

— Смѣта се, че Рузвелтъ ще заповѣда на английски военни параходи да придружаватъ английскитѣ транспорти.

— Първитѣ американски пратки съ военни материали сж потопени отъ германски подводници.

Рускиятъ журналъ „Внешная политика“ одобрява влизането на България въ Тройния съюзъ, като по тоя начинъ се отстранява Англия отъ Балканитѣ.

Японскиятъ министъръ на външнитѣ работи г. Мацуока посещава Москва, Берлинъ и Римъ. Разговоритѣ му сж отъ голѣма важность за войната и бждешето на Англия, както и за поведението на Америка. Изглежда, че Япония ще вземе важни решения следъ разговоритѣ на японския м-ръ Мацуока.

Войната по въздуха и подъ водата срещу Англия презъ изтеклата седмица бѣ особено ожесточена. Много английски градове, като Портсмутъ, Ливерпулъ, Хълъ и Лондонъ, бѣха продължително обсапени съ бомби. Много хиляди тона английски параходи бѣха потопени отъ германски параходи и летала. Презъ изтеклата седмица Англия понесе голѣми загуби.

Не гледай виното какъ се червенѣе, какъ пуца искри въ чашата, какъ се гладно лѣе; отпосле то ще ухапе нато змия и ще жилне като аспида (Пр. 23, 31-32).

I. У насъ.

Синодалнитѣ Архиепери въ Софийската духовна семинария. На 20 т. м., преди обѣдъ, Тѣхни Високи Преосвещения митрополититѣ Неофитъ Видинский, Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ, Стефанъ Софийский, Паисий Вратчанский и Софроний Търновский, посетиха Софийската духовна семинария и присѣдствуваха на изпитванята и преподаванята по разни предмети въ различни класове.

Панихида. На 23 т. м., следъ св. Литургия, въ параклиса „Св. Климентъ Охридски“ при студентското общежитие въ Богословския факултетъ, се отслужи панихида, по случай годишнина, за покойния професоръ Н. Н. Глубоковски. Поменътъ се извърши отъ Негово Високопреподобие архимандритъ Николай, въ съслужение съ клирици-студенти. Присѣдствуваха множество почитатели на бележития професоръ-богословъ.

Архиерейско посещение. На 8 и 9 т. м. Негово Преосвещенство Проватскиятъ епископъ Софроний, викарий на св. Видинска митрополия, посети с. Сланотрънъ, Видинско, радушно посрещнатъ отъ християнитѣ. Преосвещениятъ Епископъ отслужи вечерня и св. Литургия и произнесълъ слово за православието. Сланотрънчани останали много доволни отъ всичко и изразили радостта си съ масово посещение на храма и причащаване съ светитѣ Христови Тайни.

Сказки въ провинцията. На 13 и 14 т. м. г. професоръ Дюлгеровъ посетилъ гр. Кюстендилъ и произнесълъ въ салона на мѣстното читалище две сказки: „Война и миръ“ и „Новъ редъ въ свѣта“. Сказките били масово посетени.

Германскитѣ войници и столичнитѣ храмове. Столичната следпразнична преса подъ такъвъ надсловъ предава впечатленията си отъ посещението на нѣмскитѣ бранници въ софийскитѣ църкви. Вѣренъ и примѣренъ е този фактъ, че германски воини отъ всички чинове проявяватъ голѣмъ интересъ къмъ нашитѣ светини, особено въ празниченъ день, когато продължително и чинно присѣдствуватъ на богослужението. За този случай даваме и отдѣлна статийка въ настоящия брой на вестника.

Препоръчана книга. Въ заседанието си на 24 т. м. Св. Синодъ реши да препоръча посмъртното издание на книгата на прот. М. Химитлийски — „Християнството въ историята“, съдържаща 4 речи. Маркаръ да сж произнесени презъ 1917 г., тѣзи речи сж запазили своята свежестъ и актуалностъ. Авторътъ освѣтлява въ тѣхъ нѣкои социални проблеми отъ християнско гледище. Езикътъ е живъ, художественъ и увлѣкателенъ. Речитъ сж единъ цененъ приносъ къмъ нашата проповѣдническа литература.

II. Въ чужбина.

Еладската църква. Атинскиятъ Архиепископъ билъ посетенъ отъ Гибралтарския англикански Епископъ. Миналата седмица Н. Блаж. атинскиятъ архиепископъ Хрисантъ билъ посетенъ отъ Преосвещ. Гибралтарски англикански епископъ Харолдъ Бъкстонъ, който пристигналъ отъ пѣтешествието си въ Критъ. Архиепископътъ честитилъ на англиканския Епископъ провъзгласяването му за почетенъ гражданинъ на критския градъ Ираклия поради близкото му по майка родство съ адмиралъ Ноелъ, който проявилъ голѣма обичъ къмъ юначния Критъ презъ време на борбитѣ за неговото освобождение. Мѣстоблюстителътъ на критския митрополитски престолъ подарилъ на епископъ Х. Бъкстонъ една свещена икона на св. апостолъ Титъ, придружена отъ сърдечно писмо.

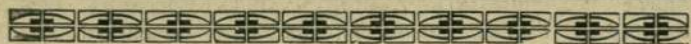
Църковни служби въ военнитѣ болници. „Екклесия“ (8. Ш.) съобщава, че, по нареждане на Архиепископията, въ всички военни болници въ Атина всѣка недѣля се отслужвала св. Литургия, а всѣки петъкъ се извършвало последованието на Богородичния акатистъ. Редовно се проповѣдвало на раннитѣ войници, които усърдно се изповѣдвали и причащавали съ Светитѣ Тайни.

Католическата църква. Връщане имотитѣ на Църквата въ Франция. La Croix (7. Ш. т. г.) обнародва указа, съ който правителството на маршалъ Петенъ връща на Църквата въ Франция всички движими и недвижими имоти, съ изключение на ония, които сж били дадени на благотворителни и възпитателни учреждения. Както се знае, имотитѣ на Католическата църква въ Франция бѣха отнеги презъ 1905 и 1908 год., когато тамъ бѣ обявено отдѣлянето на Църквата отъ държавата. „Трудно е — пише La Croix — да опредѣлимъ съ цифри стойността на имотитѣ, които ще бждатъ върнати на Църквата. Прословутиятъ милиардъ на конгрегациитѣ, който бѣ възбудилъ апетититѣ презъ 1905 год., е едно смѣшно преувеличение. Мислимъ, че имотитѣ, които сега ще бждатъ върнати, не струватъ повече отъ 25 милиона франка, по оценката отпреди 30 години“.

Смисълътъ на страданията. Само следъ голѣмата народна катастрофа въ Франция можаха да разбератъ смисъла и значението на човѣшкитѣ страдания. За да потвърди това, г. Албертъ Бесиеръ обнародва въ La Croix интересно писмо, получено отъ единъ войникъ, който билъ два пѣти раняванъ. Въ писмото си войникътъ, между друго, му пише следното:

„Отъ 10-и юний насамъ ние наново намѣрихме смисъла на страданията. Нашиятъ предишенъ животъ бѣ твърде лекъ. Но единъ лекъ животъ не е християнски животъ. Само изпитанието дава образъ на човѣка и възвисява народитѣ. Ако ние сме подложени на много изпитания, това е добъръ белегъ. . . Вѣрно е, стигнахме до дъното на човѣшкитѣ скърби, но ние нѣма да влачимъ нашия кръстъ, а ще го носимъ и ще станемъ велики чрезъ него. Съ единъ решителенъ духъ на готовностъ за жертви, ние желаемъ да работимъ за пресъздаването на нашия граждански социаленъ, семеенъ и интелектуаленъ животъ. И Франция ще се възвърне къмъ животъ непремѣнно, както слънцето непремѣнно ще изгрѣе утре. Освободени отъ високомѣрието, което е глупава сестра на леността, но богати съ гордостъ, ние имаме съзнанието

да започнемъ една епоха на преобразования, най-важната, може би, отъ падането на Римската империя... Най-после, силни сами по себе, душитѣ ни ще могатъ да работятъ за новото устройство на свѣта“ ...

ЦЪРКОВНИЯТЪ МАГАЗИНЪ НА АТАНАСЪ ТОПЛИИСКИ СОФИЯ — ПЛОВДИВЪ

Разполага съ голѣмъ изборъ надъ 20 видове, сърмени и копринени одежди.

Въ сѣщия магазинъ ще намѣрите голѣмъ изборъ утвари, плащаницы, хоругви, разпятия, свѣщници и други църковни предмети.

Цени конкурентни.

Ежедневнитѣ поръчки доказватъ това.

3—58—1

ЖЕЛЪЗАРИЯ И ЛЪЯРСТВО

„КАМБАНА“

Братя Г. Алексиеви

Лъярница

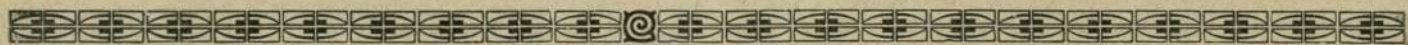
ул. „Бабина поляна“ № 20

Магазинъ

СОФИЯ, ул. „Нишка“ 10, тел. 2-57-03

Винаги готови на складъ църковни и училищни камбани — различни величини и тонове, свѣщници разни форми, грамове, хавани, дръжки за врати и много други лъярски произведения на най-износни цени. Замѣняваме стари спукани съ нови и съ разни други стари материали. Приемаме поръчки.

1—58—1

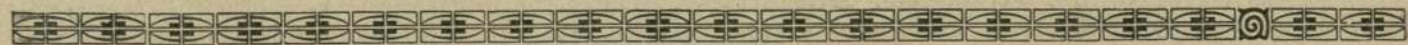

**НАДГРОБЕНЪ ПЛАЧЪ, сиречь,
ПОХВАЛНИ ПОГРЕБАЛНИ ПЪСНИ, КОНТО СЕ ПЪЯТЪ НА ВЕЛИКА СЖБОТА
ОКОЛО ПЛАЩАНИЦАТА ХРИСТОВА.**

ЦЕНА 5 ЛЕВА

ПОРЪЧКИ ДО СИНОДАЛНАТА КНИЖАРНИЦА

Пари по пощенска чекова смѣтка № 280

Печатъ С. М. Стайковъ — София

Излъзе отъ печатъ

РЕЛИГИЯ СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГ. ЦЪРКВА

Помагало за IV класъ на гимназиитѣ
отъ д-ръ **Маню Стояновъ Маневъ**,
учителъ въ I-ва Софийска мъжка гимназия.

Цена 30 лева.

Намира се за проданъ въ

Синодалната книжарница — София.
Пари по пощ. чекова смѣтка № 280.

КАМБАНИ ЦЪРКОВНИ, УЧИЛИЩНИ

Нови първокачествени съ гарантирани ясни и мелодични гласове. Замѣняване и преливане на спукани. Отнасяйте се до първитѣ дипломирани столични камбанолъяри

Стоянъ Д. Алексиевъ и Синове

ул. „Хубава Грозданка“ № 4

(Кварталъ Захарна фабрика — София 9)

Искайте оферти и каталогъ безплатно.

1—59—1

Храмъ „Успение Пр. Богородици“ — Русе.

Търси пѣвецъ — дѣловодителъ, кандидатъ за свещеникъ, брутна заплата 1840 лева месечно.

1—59—1

Отъ Настоятелството.

